

Sivistyslautakunta 13.12.2023

Liite § 127

Koulukuljetusperiaatteet

Sastamalassa

Voimaan 1.1.2024

Sisällys

1 Koulumatkoja koskeva lainsäädäntö	4
1.1.1 Perusopetuslaki § 32.....	4
2 Kuljetuksen myöntämisen yleiset periaatteet ja kilometrirajat	4
2.1 Esiopetuksen koulukuljetukset	5
2.2 Koulumatkaan sisältyvä itse kuljettava osuus	5
2.3 Aikarajat kuljetusten saapumiselle ja lähtemiselle.....	5
2.4 Kuljetukseen osallistuminen itse maksavana asiakkaana.....	6
3 Yhteishuoltajuus	6
4 Koulumatkan mittaaminen	6
5 Koulukuljetuksen järjestämisen periaatteet	7
6 Kuljetusavustus huoltajalle koulukuljetuksen vaihtoehtona	7
7 Koulukuljetusten myöntäminen vaikeuden tai rasittavuuden perusteella	7
7.1 Kuljetus suurpetovaaran perusteella.....	8
8 Tapaturman tai sairauden perusteella järjestettävät määräaikaiset kuljetukset	9
8.1 Vapaa-ajan tapaturma tai sairaus	9
8.2 Koulutapaturma	9
9 Koulumatkan vaarallisuus	9
9.1 Vaaralliset tieosuudet	10
9.1.1 Valtatiet 11 ja 12.....	10
9.1.2 Kantatie 44, Pohjanmaantie	10
9.1.2.1 Jokisivuntie.....	10
9.1.3 Maantie 249, Sastamalantie, Kyröntie, Äetsäntie	10

9.1.4 Maantie 2492, Putajantie.....	11
9.1.5 Maantie 2495, Karkunkyläntie	12
9.1.6 Maantie 252, Punkalaitumentie	12
9.1.7 Maantie 2521, Kangastie/Sammaljoentie	12
9.1.8 Maantie 299, Vesilahdentie	12
9.1.9 Maantie 12981, Riippiläntie	12
9.1.10 Maantie 259, Mouhijärventie	13
9.1.11 Maantie 2594, Sävintie - Kilvakkalantie.....	13
9.1.12 Maantie 259, Laviantie	13
9.1.13 Maantie 2505, Salmintie – Otamussillantie.....	13
9.1.14 Maantie 2496, Maakunnantie	13
9.1.15 Maantie 13105, Perämaantie	13
9.1.16 Maantie 2501, Kutalantie - Kiuralantie.....	13
9.1.17 Maantie 12971, Kaltsilantie	14
9.1.19 Maantie 12957, Niemenmaantie.....	14
9.1.20 Riippusilta ja Äetsän voimalaitoksen patosilta	14
9.1.21 Kämmäkäntie	14
9.1.22 Jokimyllyntie	14
10 Ohjeet kuljetusten odotuksen ja koulumatkojen turvallisuuden takaamiseksi	15
11 Ongelmatilanteet.....	15
11.1 Onnettomuus	15
11.2 Auto ei saavu pysäkille	15
11.3 Vahinko tai ilkivalta	15
11.4 Yksityistien kunto	16
11.5 Tyytymättömyys kuljetuksen laatuun	16
12 Koulukuljetushakemukset.....	16
13 Pelisäännöt	17
13.1 Koulun / rehtorin / KOULUNJOHTAJAN/ opettajan rooli	17

13.2 Oppilaan rooli.....	17
13.3 Huoltajan rooli	18
13.4 Kuljettajan rooli	18
14 Koulukuljetuksia koskevat kysymykset.....	19

1 KOULUMATKOJA KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ

Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opettamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä. Huoltajien toivotaan huolehtivan siitä, että koulunsa aloittaville ja vanhemmillekin oppilaille opetetaan ja kerrataan vuosittain hyvä koulumatkareitti ja liikenteessä kulkeminen. Perusopetuslain 32 § :ssä ja Sastamalan kaupungin koulukuljetusperiaatteissa määritellään ehdot, joiden täytyessä kunta järjestää oppilaille koulukuljetuksen.

1.1.1 PERUSOPETUSLAKI § 32

Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitettua päivähoidosta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai päivähoidosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoitoon. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus.

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia.

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 § :n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.

2 KULJETUKSEN MYÖNTÄMISEN YLEISET PERIAATTEET JA KILOMETRIRAJAT

Perusopetuksen 1–2 vuosiluokkien ja esiopetuksen oppilaat, joiden koulumatka on yli kolme kilometriä, ovat oikeutettuja maksuttomaan koulukuljetukseen.

Esiopetusoppilaiden kuljetusetu ei koske niitä oppilaita, jotka ovat esiopetuksen lisäksi päivähoidossa siltä osin, kuin on kyse osapäivähoitoon viemisestä ennen esiopetuksen alkamista tai osapäivähoidosta kotiin paluuta.

Perusopetuksen 3–9 vuosiluokkien oppilaiden, joiden koulumatka on yli viisi kilometriä, ovat oikeutettuja maksuttomaan koulukuljetukseen.

Kaupunki osoittaa oppivelvollisille lähikoulun. Koulukuljetus järjestetään tähän kouluun. Koulukuljetusta voi käyttää vain kodin ja koulun väliseen matkaan.

2.1 ESIOPETUKSEN KOULUKULJETUKSET

Sastamalan kaupungissa maksuton kuljetus järjestetään osana koulukuljetuksia esiopetukseen osallistuville, joiden matka kotoa kaupungin osoittamaan esiopetusta antavaan yksikköön on yli kolme kilometriä. Kuljetukset järjestetään vain kouluilla oleviin esiopetusryhmiin, silloin kun lapsi tulee aamulla suoraan esiopetukseen tai iltapäivällä, kun hän lähtee kotiin välittömästi esiopetuksen päätyttyä. Kuljetusta ei järjestetä osapäivähoitoon tullessa aamulla ennen esiopetuksen alkamista eikä osapäivähoidosta kotiin lähdettäessä. Hoitoon kuljetuksista huoltaja vastaa itse. Mikäli lapselle halutaan jokin muu kuin kaupungin osoittama esiopetusyksikkö, vanhemmat järjestävät kuljetuksen itse.

2.2 KOULUMATKAAN SISÄLTYVÄ ITSE KULJETTAVA OSUUS

Maksuttomaan koulukuljetukseen oikeutetun oppilaan koulumatkaan voi sisältyä kävelyosuus linja-autopysäkille tai koulukuljetusreitinvarteen.

Koulukuljetusreitillä oleva pysäkki (nouto- tai jättopaikka) voi vaihdella viikonpäivän ja/tai koulukuljetuksessa käytettävän ajoneuvon mukaan, esim. ns. koulutaksin pysäkki voi olla eri paikka kuin koulukuljetukseen käytettävän vakiovuoron linja-autopysäkki.

Oppilaan matka kotoa pysäkille tai kyytiin ottopaikalle voi esiopetuksen ja vuosiluokkien 1–2 oppilailla olla enintään 1 km, perusopetuksen 3–6 vuosiluokkien oppilaalla enintään kaksi kilometriä ja vuosiluokkien 7–9. oppilaalla enintään kolme kilometriä.

2.3 AIKARAJAT KULJETUSTEN SAAPUMISELLE JA LÄHTEMISELLE

Perusopetuksen koulujen päivittäinen työ ja koulukuljetukset järjestetään siten, että koulukuljetus

a) saapuu koululle aikaisintaan 30 ja viimeistään 5 minuuttia ennen koulun alkamisaikaa

b) lähtee aikaisintaan 5 ja viimeistään 30 minuuttia koulun päättymisen jälkeen

Oppilas voi odottaa koulukuljetusta tai koulun alkua koululla yhden tunnin valvotuissa olosuhteissa, esim. koulutehtäviä tehden. Kuljetusta odottavien oppilaiden valvonnan järjestämisestä vastaa koulun rehtori/koulunjohtaja. Mikäli oppilaalla on odotustunti ennen tai jälkeen koulupäivän, sovelletaan a- ja b-kohtia odotustunti huomioon ottaen.

Aikataulun takia oppilas voi joutua odottamaan kuljetusta aamulla ja/tai iltapäivällä.

2.4 KULJETUKSEEN OSALLISTUMINEN ITSE MAKSAVANA ASIAKKAANA

Oppilas voi päästä ns. ohiajavaan kaupungin ostamaan koulukuljetukseen, vaikka hänellä ei muutoin olisi oikeutta koulukuljetukseen, mikäli ao. kuljetuksessa on tilaa. Itse maksavana asiakkaana kuljetukseen osallistumisesta ja maksuista ohjeistetaan huoltajia erikseen vuosittain.

3 YHTEISHUOLTAJUUS

Lapsen lähikoulun osoittaminen perustuu viralliseen osoitteeseen ja koulukuljetus järjestetään edellytysten täytyessä tähän osoitteeseen. Koulukuljetuksia ei myönnetä muuhun kuin väestörekisteriin merkittyyn kodin osoitteeseen. Jos oppilaan vanhemmilla on yhteishuoltajuus, kuljetus järjestetään vain siihen osoitteeseen, jossa oppilas on kirjoilla.

4 KOULUMATKAN MITTAAMINEN

Koulumatka on matka kotoa hoidetun piha-alueen rajalta koulun piha-alueen rajalle kulkuväylää pitkin lyhintä jalankulkukelpoista tietä turvallisuuskohdat (esim. alikulku) huomioon ottaen.

Koulun piha-alueen rajalla olevia mittauskohtia voi olla useita ja ne voivat sijaita koulukiinteistön eri puolilla. Koulumatka mitataan siitä mittauskohdasta, joka on oppilaan kulkumatkan suunnassa lähimpänä. Kiistanalaisissa tapauksissa mittauksissa käytetään Digiroad-aineistoon perustuvaa ReittiGis-ohjelmaa.

5 KOULUKULJETUKSEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET

Koulukuljetuksissa hyödynnetään eri järjestämistapoja. Kaupungin ostoliikenteellä hoidetaan niiden reittien kuljetus, joilla julkista linjaliikennettä ei ole. Ensisijaisesti oppilaat ohjataan linjaliikenteen vuoroihin.

Oppilaan tulee käyttää sitä kouluautoa, joka lähtee koulupäivän päätyttyä. Luvallista ei ole jäädä seuraavaan lähtevään autoon, kuin koulunkäyntiin liittyvissä perustelluissa tapauksissa.

6 KULJETUSAVUSTUS HUOLTAJALLE KOULUKULJETUKSEN VAIHTOEHTONA

Oppilaan huoltajalle voidaan maksaa sopimuksesta koulumatkakustannusten avustusta (ns. saattokorvaus), jos oppilas täyttää koulukuljetusehdot ja huoltaja kuljettaa oppilasta eikä kaupunki pysty tarjoamaan muuta lain edellyttämää kuljetusta. Saattoavustuksen suuruus on sama kuin kulloinkin voimassa oleva KELA:n oman auton käytöstä maksama korvaus. Jokainen hakemus käsitellään tapauskohtaisesti.

7 KOULUKULJETUSTEN MYÖNTÄMINEN VAIKEUDEN TAI RASITTAVUUDEN PERUSTEELLA

Kaupunki voi järjestää oppilaalle kuljetuksen tai korvata oppilaan huoltajalle koulumatkakustannuksia, jos koulumatka on oppilaalle liian vaikea tai rasittava. Opetuksen järjestäjä arvioi aina oppilaskohtaisen harkinnanvaraisen koulukuljetuksen.

Koulumatka saattaa olla liian vaikea oppilaan henkilökohtaiseen kehitystasoon nähden tai liian raskas, jos oppilaalla on esimerkiksi terveydellisiä esteitä kulkea koulumatka omin neuvoin.

Kuljetuksen järjestäminen koulumatkan vaikeuden tai rasittavuuden perusteella edellyttää aina asiantuntijalausuntoa. Lausunnon voi antaa lääkäri, psykologi tai muu asiantuntija tapauksen mukaan ja lausunnosta on ilmentävä kuljetustarpeen syiden ja perustelujen lisäksi se, millä kuljetusmuodolla asiantuntija suosittelee kuljetuksen tapahtuvan. Lausunnosta on myös ilmentävä selkeästi, mille ajanjaksolle asiantuntija suosittelee koulukuljetuksen järjestämistä.

Suositus kuljetuksen järjestämisestä ei ole vielä riittävä peruste sen saamiselle, vaan viranhaltija, jonka tehtäviin kuuluu ratkaista asia, päättää kuljetuksen tarpeellisuuden ja laajuuden.

Erillisellä päätöksellä oppilaan kuljetus järjestetään noutaen kotipihasta.

Oppilas voi tarvita kuljetuksessa myös avustajan tukea. Erilliset päätökset näistä oppilaista tehdään opetuksen järjestäjän arvion perusteella. Päätöksen perusteena on esim. sellainen oppilaan vammaisuus tai erityispiirre, että hän tarvitsee jatkuvaa aikuisen valvontaa ja läsnäoloa tai joka on tosiasiallinen este liikkua yleisellä tiellä.

7.1 KULJETUS SUURPETOVAARAN PERUSTEELLA

Jos huoltaja kokee, että suurpetotilanne aiheuttaa vaaran lapselle koulumatkalla, huoltaja voi hakea koulukuljetusta tai kuljetuksen muutosta.

Suurpetovaaran vuoksi erillisiä kuljetuksia voidaan järjestää seuraavilla perusteilla:

- oppilaan asuinalueella liikkuva villisika, susi, ilves tai karhu on vahingoittunut tai sairas ja käyttäytyy uhkaavasti
- suurpeto tulee toistuvasti lyhyen ajan sisään oppilaan asuinalueella asuinrakennuksen pihapiiriin ihmisistä piittaamatta
- suurpeto on kohdistanut hyökkäyksen oppilaan asuinalueella lemmikki- tai kotieläimeen asuinrakennuksen pihapiirissä tai sen välittömässä läheisyydessä
- suurpetohavaintoja tehdään toistuvasti lyhyen ajan sisään oppilaan koulumatkan varrelta, jolloin oppilaan kävelymatka koulukuljetusreitinvarten tai kouluun katsotaan vaaralliseksi suurpetovaaran vuoksi

Ennen kuljetuksen myöntämistä opetuksen järjestäjä pyytää paikalliselta riistanhoitoyhdistykseltä, Suomen riistakeskukselta, poliisilta ja/tai muulta asiantuntijalta lausunto suurpetojen esiintymisestä ja käyttäytymisestä alueella.

Suurpetovaaran perusteella kuljetuksia järjestetään pääsääntöisesti marraskuun alusta helmikuun loppuun saakka. Kuljetus myönnetään aina määräaikaisena, enintään em. ajanjaksoksi kerrallaan. Päätöstä tehtäessä käytetään aina kokonaisharkintaa.

Kuljetuksia ei myönnetä valaistuille tieosuuksille ja taajama-alueille. Opetuksen järjestäjällä on oikeus valita, järjestääkö se oppilaalle maksuttoman kuljetuksen vai myöntääkö se oppilaan kuljettamista ja saattamista varten avustusta. Vaihtoehtona koulukuljetukselle opetuspäällikkö

voi päättää, että kuljetuksen sijaan huoltajalle korvataan saattoavustus tarvittavalle matkalle. Lähtökohtaisesti pyritään järjestämään koulukuljetukset yhteistyössä huoltajien kanssa.

8 TAPATURMAN TAI SAIRAUDEN PERUSTEELLA JÄRJESTETTÄVÄT MÄÄRÄAIKAISET KULJETUKSET

Määräaikaisen kuljetuksen järjestämiseen vaaditaan lääkärin lausunto, josta ilmenee kuljetuksen tarpeellisuus, mille ajanjaksolle kuljetusta suositellaan sekä se, millä kulkumuodolla asiantuntija suosittelee kuljetuksen tapahtuvan.

Huoltaja toimittaa lääkärintodistuksen koululle. Suositus kuljetuksen järjestämisestä ei ole vielä riittävä peruste sen saamiselle, vaan viranhaltija, jonka tehtäviin kuuluu ratkaista asia, päättää kuljetuksen tarpeellisuuden ja laajuuden. Kuljetus järjestetään joko olemassa olevia koulukuljetuksia käyttäen tai huoltaja saa korvauksen kuljetuksesta kulloinkin voimassa olevan KELA:n oman auton käytöstä maksaman korvauksen mukaisesti.

8.1 VAPAA-AJAN TAPATURMA TAI SAIRAUS

Mikäli oppilas huoltajan pyynnöstä on otettu oppilaaksi muuhun kouluun, ei määräaikaista maksutonta koulukuljetusta järjestetä vapaa-ajan tapaturman tai sairauden perusteella.

8.2 KOULUTAPATURMA

Koulussa tai muussa opetuksen järjestämispaikassa tai koulumatkalla sattuneen tapaturman aiheuttamasta kuljetustarpeesta vastaa kaupunki. Tämä koskee kaikkia oppilaita.

9 KOULUMATKAN VAARALLISUUS

Koulumatkojen turvallisuuden arviointiperusteena on käytetty yleisten teiden osalta KOULULIITU-ohjelmalla tuotettuja teiden vaarallisuusindeksilukuja. Menetelmä on kehitetty Liikenne- ja viestintäministeriön, tiehallinnon, kuntien ja konsultin yhteistyönä ja se on yleisesti käytössä. Arvioinnissa tarkastellaan lisäksi paikallisia koulumatkan liikenteellisiä olosuhteita.

Kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet:

- Mikäli linja-autopysäkillä kuljettava matka liittyvän tien haarasta on enintään 100 metriä, oppilas voi kulkea tämän matkan siitä huolimatta, että kyseinen tie on määritelty vaaralliseksi.
- Myös vaaralliseksi määritetyllä tiellä on tiensuuntainen kulkeminen ja tien ylittämien kaikille riittävän turvallista, jos nopeusrajoitus on enintään 60 km/h.
- Rautatien ylitys ei lisää tien vaarallisuutta, mikäli tasoristeys on vartioitu.
- Kevyen liikenteen väylä tai sellaiseksi katsottava rinnakkaistie mahdollistaa kulkemisen riittävän turvallisesti ko. väylän tai rinnakkaistien osuudelta, vaikka tie muuten olisi määritelty vaaralliseksi.

Seuraavassa on määritelty tieosuudet, joiden vaarallisuuden perusteella oppilas on oikeutettu maksuttomaan koulukuljetukseen, pois lukien edellä mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

9.1 VAARALLISET TIEOSUUDET

9.1.1 VALTATIET 11 JA 12

Tiensuuntainen kulkeminen ja tien ylittäminen on vaarallista kaikille. Pois lukien kohdassa 9 mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

9.1.2 KANTATIE 44, POHJANMAANTIE

Kiikan koulu – Leikkuuntien risteys:

7–9 luokkalaiset voivat kulkea tietä ja ylittää sen riittävän turvallisesti. Leikkuuntien risteyksestä pohjoiseen:

Tiensuuntainen kulkeminen on kaikille vaarallista, mutta tien ylittäminen on riittävän turvallista 7–9 luokkalaisille. Pois lukien kohdassa 9 mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

9.1.2.1 JOKISIVUNTIE

Jokisivuntien risteyksessä Kiikkapääntien (kantatie 44) ylittäminen on riittävän turvallista 5.-luokkalaisille ja sitä vanhemmille. Pois lukien kohdassa 9 mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

9.1.3 MAANTIE 249, SASTAMALANTIE, KYRÖNTIE, ÄETSÄNTIE

7–9 luokkalaiset voivat ylittää tien riittävän turvallisesti. Pois lukien kohdassa 9 mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

Sipintien ja Kallialan kirkkotien risteyksen kohdalla 5. luokkalaiset ja sitä vanhemmat voivat ylittää tien riittävän turvallisesti. Pois lukien kohdassa 9 mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

9.1.4 MAANTIE 2492, PUTAJANTIE

Myllymaan urheilutalo – Suodenniemi:

Tiensuuntainen kulkeminen on riittävän turvallista 3.-luokkalaisille ja sitä vanhemmille. Tien ylittäminen on kaikille riittävän turvallista. Pois lukien kohdassa 9 mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

9.1.5 MAANTIE 2495, KARKUNKYLÄNTIE

Tiensuuntainen kulkeminen on riittävän turvallista 2. – luokkalaisille ja sitä vanhemmille. Tien ylittäminen on riittävän turvallista kaikille oppilaille. Pois lukien kohdassa 9 mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

9.1.6 MAANTIE 252, PUNKALAITUMENTIE

Tiensuuntainen kulkeminen ja tien ylittäminen on riittävän turvallista 6. – luokkalaisille ja sitä vanhemmille. Pois lukien kohdassa 9 mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

Kiikan-Ilontien ja Houhajärventien risteysten välinen osuus:

Tiensuuntainen kulkeminen on vaarallista kaikille. Tien ylittäminen on riittävän turvallista 7–9 – luokkalaisille. Pois lukien kohdassa 9 mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

9.1.7 MAANTIE 2521, KANGASTIE/SAMMALJOENTIE

Punkalaitumentie – Kaltsilantien risteys:

Tiensuuntainen kulkeminen ja tien ylittäminen on riittävän turvallista 5.- luokkalaisille ja sitä vanhemmille. Pois lukien kohdassa 9 mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

Kaltsilantien risteys – Rautaniementien risteys:

Tiensuuntainen kulkeminen ja tien ylittäminen on riittävän turvallista 4.-luokkalaisille ja sitä vanhemmille. Pois lukien kohdassa 9 mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

9.1.8 MAANTIE 299, VESILAHDENTIE

Valtatie 12:n ja Kaltsilantien välinen osuus:

Tiensuuntainen kulkeminen ja tien ylittäminen on riittävän turvallista 7–9-luokkalaisille. Pois lukien kohdassa 9 mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

Kaltsilantie – Vesilahden raja:

Tiensuuntainen kulkeminen ja tien ylittäminen on riittävän turvallista 3. – luokkalaisille ja sitä vanhemmille. Pois lukien kohdassa 9 mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

9.1.9 MAANTIE 12981, RIIPPILÄNTIE

Tiensuuntainen kulkeminen ja on riittävän turvallista 3.-luokkalaisille ja sitä vanhemmille. Tien ylittäminen on kaikille riittävän turvallista. Pois lukien kohdassa 9 mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

9.1.10 MAANTIE 259, MOUHIJÄRVENTIE

Tiensuuntainen kulkeminen on riittävän turvallista 7–9-luokkalaisille Vanhankirkontien ja Suodenniemen taajaman välisellä matkalla. Tien ylittäminen on riittävän turvallista kaikille. Pois lukien kohdassa 9 mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

9.1.11 MAANTIE 2594, SÄVINTIE - KILVAKKALANTIE

Tiensuuntainen kulkeminen on riittävän turvallista 4. – luokkalaisille ja sitä vanhemmille. Tien ylittäminen on riittävän turvallista kaikille. Pois lukien kohdassa 9 mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

9.1.12 MAANTIE 259, LAVIANTIE

Tiensuuntainen kulkeminen on riittävän turvallista 5.-luokkalaisille ja sitä vanhemmille Suodenniemen taajaman rajasta Laviaan päin. Tien ylittäminen on riittävän turvallista kaikille. Pois lukien kohdassa 9 mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

9.1.13 MAANTIE 2505, SALMINTIE – OTAMUSSILLANTIE

Otamussillantien kulkeminen on riittävän turvallista 3. – luokkalaisille ja sitä vanhemmille. Tien ylittäminen on riittävän turvallista kaikille. Pois lukien kohdassa 9 mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

9.1.14 MAANTIE 2496, MAAKUNNANTIE

Tiensuuntainen kulkeminen on riittävän turvallista 5. – luokkalaisille ja sitä vanhemmille. Tien ylittäminen on riittävän turvallista kaikille. Pois lukien kohdassa 9 mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

9.1.15 MAANTIE 13105, PERÄMAANTIE

Kelhäntien risteyksestä itään:

Tiensuuntainen kulkeminen on riittävän turvallista 4. – luokkalaisille ja sitä vanhemmille. Tien ylittäminen on riittävän turvallista kaikille. Pois lukien kohdassa 9 mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

9.1.16 MAANTIE 2501, KUTALANTIE - KIURALANTIE

Tiensuuntainen kulkeminen on riittävän turvallista 3. – luokkalaisille ja sitä vanhemmille. Tien ylittäminen on riittävän turvallista kaikille. Pois lukien kohdassa 9 mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

9.1.17 MAANTIE 12971, KALTSILANTIE

Tiensuuntainen kulkeminen on riittävän turvallista 4. – luokkalaisille ja sitä vanhemmille. Tien ylittäminen on riittävän turvallista kaikille. Pois lukien kohdassa 9 mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

9.1.19 MAANTIE 12957, NIEMENMAANTIE

Rauduntien risteyksestä pohjoiseen päin:

Tiensuuntainen kulkeminen on riittävän turvallista 3. – luokkalaisille ja sitä vanhemmille. Tien ylittäminen on riittävän turvallista kaikille. Pois lukien kohdassa 9 mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

Tiensuuntainen kulkeminen ja tien ylitys on muualla Niemenmaantiellä riittävän turvallista kaikille. Pois lukien kohdassa 9 mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

9.1.20 RIIPPUSILTA JA ÄETSÄN VOIMALAITOKSEN PATOSILTA

Riippusillan ylittäminen on riittävän turvallista 3. luokkalaisille ja sitä vanhemmille. Pois lukien kohdassa 9 mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

Äetsän voimalaitoksen patosillan ylittäminen ei ole riittävän turvallista kenellekään. Pois lukien kohdassa 9 mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

9.1.21 KÄMMÄKÄNTIE

Tiensuuntainen kulkeminen on riittävän turvallista 4. – luokkalaisille ja sitä vanhemmille. Tien ylittäminen on riittävän turvallista kaikille. Pois lukien kohdassa 9 mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

9.1.22 JOKIMYLLYNTIE

Tiensuuntainen kulkeminen on riittävän turvallista 4. – luokkalaisille ja sitä vanhemmille. Tien ylittäminen on riittävän turvallista kaikille. Pois lukien kohdassa 9 mainitut kaikkia teitä koskevat yleiset periaatteet.

10 OHJEET KULJETUSTEN ODOTUKSEN JA KOULUMATKOJEN TURVALLISUUDEN TAKAAMISEKSI

Koulun henkilökunta huolehtii kuljetusta odottavien oppilaiden valvonnasta koululla. Rehtori/koulunjohtaja tiedottaa oman koulunsa osalta vanhempia koululaiskuljetusten pelisäännöistä.

11 ONGELMATILANTEET

11.1 ONNETTOMUUS

Sastamalan kaupunki on vakuuttanut kaikki oppilaat koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa sekä koulun järjestämiä opinto- ym. retkiä. Vakuutus korvaa tapaturmasta aiheutuvat hoitokulut, ei esinevahinkoja.

Mikäli sattuu vakava liikenneonnettomuus, jossa tapahtuu henkilövahinkoja, vastaa poliisi tilanteen hallinnasta ja tiedottamisesta.

Liikennöitsijän on tiedotettava kaikista onnettomuustilanteesta aina koululle ja sivistyspalvelukeskukseen sekä kyydissä olevien oppilaiden huoltajille.

11.2 AUTO EI SAAVU PYSÄKILLE

Ajokelin ollessa erityisen huono tai muusta erityisestä syystä voi joskus käydä niin, että auto ei pääse kulkemaan aikataulun mukaisesti. Liikennöitsijä on tällöin velvollinen järjestämään korvaavan kuljetuksen.

Jos keliolosuhteet estävät normaalien teiden ja pysäkkien käyttämisen, on kuljettajalla oikeus noutaa tai jättää oppilaat lähimmältä turvalliselta paikalta.

11.3 VAHINKO TAI ILKIVALTA

Myös koulumatkoilla oppilas itse on vastuussa aiheuttamistaan vahingoista. Liikennöitsijä ja oppilas sekä oppilaan huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään. Kaupunki ei korvaa oppilaiden autoille aiheuttamia vahinkoja.

11.4 YKSITYISTIEN KUNTO

Yksityistien hoitokunta tai toimitsijamies huolehtii ja vastaa siitä, että tie on liikennetarvetta vastaavassa kunnossa. Mikäli tiellä ei pystytä ajamaan koulukyytejä, liikennöitsijä ilmoittaa asiasta suoraan sivistyspalvelukeskukselle, huoltajille/koululle ja tienhoitokunnan puheenjohtajalle tai toimitsijamiehelle. Yksityisteiden toimihenkilöiden yhteystiedot lähetetään sähköpostilla jokaiselle liikennöitsijälle vuosittain. Korvaavia kyytejä ei järjestetä.

11.5 TYYTYMÄTTÖMYYS KULJETUKSEN LAATUUN

Mahdollinen laatuvirheitä koskeva palaute osoitetaan sivistyspalvelukeskukseen, jonka tehtäviin kuljetusten hankinta ja laadun valvonta kuuluvat. Kaikki tulleet valitukset kirjataan ylös, selvitetään liikennöitsijän kanssa ja huomioidaan seuraavalla kilpailuttamiskierroksella. Mikäli tapahtuu vakavia rikkomuksia, kuten liikennelainsäädännön rikkomista, tulee asianosaisten ottaa suoraan yhteyttä myös poliisiin.

Auto ei ole myöhässä, jos se saapuu pysäkille 20 minuutin kuluessa sovitusta ajasta.

12 KOULUKULJETUSHAKEMUKSET

Mikäli kuljetusta halutaan oppilaalle kohdassa 7 mainituin perustein, tulee siitä tehdä hakemus Wilmassa. Hakemuksessa kuljetustarve tulee perustella ja hakemuksen liitteenä tulee toimittaa asiantuntijalausunto. Perusopetuksen opetuspäällikkö tekee asiasta päätöksen.

13 PELISÄÄNNÖT

Onnistunut koulukuljetus on monen tekijän summa. Kuljetuksen onnistumiseen vaikuttavat kuljetuksen tilaaja, autoilija/liikennöitsijä sekä matkustaja. Jotta koulukuljetukset sujuisivat mahdollisimman joustavasti ja turvallisesti, on kaikkien osapuolten oltava tietoisia seuraavista periaatteista ja noudatettava niitä.

13.1 KOULUN / REHTORIN / KOULUNJOHTAJAN/ OPETTAJAN ROOLI

Koulussa on keskusteltava siitä, miten koulukuljetusten aikana käyttäytyään, miksi tällaisia sääntöjä on olemassa, ja mitä häiriökäyttäytymisestä koulukuljetuksissa voi seurata. Oppilaille on kerrottava koulussa, että kuljettajan ohjeita on noudatettava jo turvallisuuden takia.

13.2 OPPILAAN ROOLI

Oppilaiden kanssa sovitaan kuljetuskauden alussa pelisäännöt, joita lukuvuoden aikana noudatetaan. Kaikki osapuolet sitoutuvat yhteisiin pelisääntöihin.

Oppilaat:

- oppilaat ovat sovitussa turvallisessa paikassa odottamassa 5 minuuttia ennen aikataulun mukaista kuljetusta
- autoa odotetaan tien reunassa tai pysäkillä
- autoon ei mennä eikä poistuta liikenteen puolelta
- autoon ei mennä rynnäten vaan rauhallisesti siirrytään omalle paikalleen
- autossa ei saa liikkua paikasta toiseen kuljetuksen aikana
- linja-autossa ja taksissa on pidettävä turvavyöt kiinni
- reppuja ei jätetä turvavyötä käytettäessä selkään, vaan ne pidetään jaloissa, sylissä tai tavaratilassa
- oppilaat eivät riehu ja melua
- autosta poistutaan rauhallisesti eikä unohdeta reppuja tai vaatteita autoon
- missään tapauksessa oppilas ei saa poistuessaan autosta lähteä ylittämään tietä kouluauton edestä tai takaa, vaan odottaa, että kouluauto on lähtenyt
- pimeään aikaan oppilas käyttää heijastinta

- oppilas ilmoittaa, jos hän voi pahoin esim. kuumuuden, ahtauden, heikon ilmastoinnin tai muuten matkan rasittavuuden takia.
- oppilas tervehtii kuljettajaa

Kouluauton kyytiin saa ottaa vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita ylimääräisiä tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esimerkiksi liikuntatunneilla tai joiden tuomisesta on muuten erikseen sovittu koulun kanssa.

13.3 HUOLTAJAN ROOLI

Kotona keskustellaan siitä, miten koulukuljetuksen aikana käyttäytyään, miksi tällaisia sääntöjä on olemassa, ja mitä häiriökäyttäytymisestä koulukuljetuksessa voi seurata. Oppilaille on kerrottava myös kotona, että kuljettajan ohjeita on noudatettava turvallisuuden takia.

Jos esikoululaisen hoitopaikka muuttuu tai peruskoulun oppilaan koulumatkaan tulee muutoksia, ilmoittaa huoltaja muutokset suoraan sivistyspalvelukeskukseen.

Huoltaja on velvollinen ilmoittamaan oppilaan poissaolosta erikseen annettavan ohjeen mukaisesti.

Huoltaja huolehtii, että oppilas on ajoissa noutopaikalla.

13.4 KULJETTAJAN ROOLI

Kuljettaja on kasvattaja turvalliseen liikennekäyttäytymiseen. Kuljettajalta odotetaan sitä, että hän toimii esimerkillisenä aikuisena ja on siten hyvä malli ja samaistumiskohde lapsille.

Kuljettajalta edellytetään yhteistyökykyä sekä ystävällistä ja asiallista käytöstä lasten ja aikuisten kanssa.

Kuljettajat:

- oppilaat otetaan kyytiin ja jätetään turallisessa paikassa
- kuljettajan tulee puuttua kuljetuksen aikana tapahtuvaan häiriköintiin tilanteen vaatimalla tavalla. Tarvittaessa asiasta ilmoitetaan oppilaan huoltajalle ja tilanteen vaatiessa myös ko. koulun rehtorille/koulunjohtajalle.
- kaikki kuljettajat sitoutuvat noudattamaan samoja menettelytapoja ja edellyttävät samalla tavalla häiriötöntä käyttäytymistä

- turvavyöt ovat helposti saatavilla ja tarvittaessa opastetaan niiden käytössä
- kuljettaja valvoo, että turvavyöt kiinnitetään ja pidetään kiinni
- myös kuljettaja sitoutuu turvavyön käyttöön kuten laki velvoittaa
- kuljettaja noudattaa nopeusrajoituksia ja muita liikennesääntöjä
- kuljettaja ei saa lasten nähden ja läsnä ollessa tupakoida
- kuljettaja on oheiskasvattaja. Kuljettajan käyttäytymisen ja kielenkäytön on oltava ystävällistä ja asiallista.

14 KOULUKULJETUKSIA KOSKEVAT KYSYMYKSET

Koulukuljetusperusteissa määriteltyihin vaarallisiin tieosuksiin haetaan muutosta osoittamalla perusteltu hakemus sivistyslautakunnalle.

Yksittäisen oppilaan koulumatkaan ja koulukuljetusoikeuteen liittyvät kysymykset osoitetaan ensisijaisesti ao. koululle.

Lukuvuoden alkaessa aikataulu- ja reittitietoja sekä kuljetuksia hoitavien yrittäjien yhteystiedot julkaistaan kaupungin internet-sivuilla.